

Årsrapport for studiekvalitet- studieåret 2016/2017

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Organisasjon	3
3.	Kvalitetsarbeidet ved AHO.....	3
4.	Opptaket ved AHO.....	4
5.	Studieprogramkvalitet.....	12
6.	Evalueringer	14
7.	Studieprogresjon og kandidatproduksjon.....	19
8.	Kvalitetsparametre på erfarings basert master og Phd.-Utdanningen	26
9.	Kvalitet på støttefunksjoner	29

1. Innledning

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) er en ledende, internasjonal vitenskapelig høyskole som gir utdanning innen arkitektur, design, landskapsarkitektur og urbanisme.

I henhold til universitets- og høyskoleloven § 9-1 har høyskolestyret ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet. Den årlige studiekvalitetsrapporten er en viktig kunnskapsbase for styrets vurdering av kvaliteten innen utdanning.

AHOs arbeid og planlagte tiltak er i samsvar med de krav og forventninger som skisseres i Meld. St. 16 (2016– 2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*. I det videre arbeidet er det også tatt hensyn til ny studiekvalitetsforskrift og studietilsynsforskrift.

Statistikkgrunlaget for rapporten er hentet fra NOKUT, FS og DBH.

2. Organisasjon

AHO hadde i studieåret 2016/17 fremdeles enhetlig ledelse og ekstern styreleder. Det er fire institutter, som leverte kurs tilhørende det 5,5 årig integrert masterprogrammet i arkitektur, 5 årig integrert masterprogram i design, 2 årig internasjonal master program design, 2 årig masterprogram i landskapsarkitektur samt to EVU programmer hhv innenfor urbanisme og arkitekturvern.

Det øverste fagstrategiske utvalget ved høyskolen er undervisningsutvalget, og kvalitetssikring av opptak, innpasning, inn- og utveksling håndteres av opptakskomiteen samt opptak og godkjenningsutvalget.

Våren 2017 ble det igangsatt en prosess for å sikre enda tydeligere faglig styringsstruktur i hht den nye studiekvalitetsforskriften. Styret ved AHO vedtok dermed i juni 2017 en struktur hvor det strategiske utvalget undervisningsutvalget fikk 3 programutvalg lagt inn under seg, programutvalg for arkitektur, programutvalg for design og programutvalg for landskapsarkitektur.

3. Kvalitetsarbeidet ved AHO

AHO er en vitenskapelig høyskole med rundt 660 registrerte studenter. AHOs kvalitetssystem er godkjent av NOKUT og arbeidet med studiekvalitet følger høyskolens faglige årshjul. Høyskolen har brukt mye ressurser det siste studieåret med å jobbe frem gode parametere som studiekvalitet kan måle seg opp mot. I tillegg til NOKUTs studiebarometer, kandidatundersøkelser og høyskolens egne evalueringer, har vi valgt ut noen kvalitetsparametere vi vil omtale i denne rapporten. De parametere som er plukket ut mener vi er meget viktige kvalitetsparametere for vår høyskole og det faglige arbeid som høyskolen bedriver. De parametere vi ønsker å trekke frem i forbindelse med studiekvalitet er:

1. Opptaks kvalitet
2. Studieprogramkvalitet
3. Evalueringer og klagebehandling
4. Studieprogresjon og kandidatproduksjon
5. Kvalitet på støttefunksjoner

4. Opptaket ved AHO

Opptak 1. År

Opptaket til 1 år ved AHO er hjemlet i opptaksforskriften.

AHO er unntatt bestemmelsene vedrørende opptak og rangering og har i § 4-4 og § 4-10 i opptaksforskriften hjemmel for å foreta rangering av søkerne. I forhold til kvalitetssikring av studietilbudet ved AHO er opptaket og den rangering som skjer her meget viktig, da studiene ved AHO krever "de riktige studentene" som innehar den kompetanse og de evner som er påkrevd for å kunne gjennomføre høyskolens studieprogram.

AHOs kunnskapsfelt har formgivning som fokus og virksomheten omfatter alle skalaer; gjenstander, systemer, bygninger, by- og landskapsforming. Dette fokuset som inngår i all undervisning, krever både forståelse og talent, og AHOs opptaksprøver, som dette studieåret også var delt inn i 2 deler, bidrar til både forståelse og innsikt i det krevende studie studentene skal igjennom ved høyskolen.

AHOs opptakskomiteen er ansvarlig for opptak til første år. Utvalget har ansvar å utarbeide både del 1 av opptaksprøven, som også dette studieåret var en hjemmeoppgave, samt opptaksprøvens del 2 som er en skoleoppgave. Oppgavene godkjennes i forkant av undervisningsutvalget.

4.1.1 Våre søkere nasjonale tall

AHO hadde 2306 søknader i 2016 gjennom Samordna opptak.. Søkermassen holder et stabilt og jevnt nivå med marginale avvik. 62 søkere fikk tilbud om studieplass på studieprogrammet Master i arkitektur og 34 fikk studieplass på studieprogrammet Master i design (opptaksrammen på disse to programmene er hhv 60 og 30 plasser, så det ble overbooket med noen plasser). Pga av frafall sitter vi i dag igjen med 60 studenter på arkitektur og 33 på design. Det er en klar overvekt av søkere fra østlandsområdet. Både med tanke på søkermassen i sin helhet og søkere med opptak. Gjennomsnittsalderen er 22,6 år og har holdt seg på samme nivå gjennom mange år.

4.1.2 Rekruttering

AHO har fremdeles meget god søkning til våre studie programmer. Det har vært lite behov for målrettede rekrutteringstiltak utover de skolebesøk, åpen dag samt informasjon via web og mail.

Det har imidlertid i flere år vært et problem med frafall i opptaksprosessen på design etter opptak. De to siste årene har imidlertid dette ikke vært et problem. Dette kan forklares med de tiltak som institutt fra design har igangsatt for å motvirke frafall. Ulike former for målrettet informasjon, rådgiverdag mm har vært vellykket.

4.1.3 Opptaksprøver

Hjemmeoppgaven ble i 2016 mer spisset opp mot den enkelte studieprogram. Et pilotprosjekt rettet mot videre endring av hjemmeoppgaven bør diskuteres for opptak 2017/18.

Skoleoppgavene ble også i år delt og tilrettelagt for de to ulike studieprogrammene. Deling av skoleoppgaven er et to-årig pilotprosjekt som vil bli evaluert høst 2017. Innleveringen av hjemmeoppgavene har hatt en nedgang på 13,3 %.

Oversikt antall innlevert hjemmeoppgaver de fire siste årene:

2012	2013	2014	2015	2016
508	561	504	647	561

386 unike søkere ble innkalt til skoleoppgavene.

95 innkalt til bare Design.

151 innkalt til bare arkitekt

140 ble innkalt til begge skoleoppgavene

Antall førsteprioritetssøkere som møtte til skoleoppgaven.

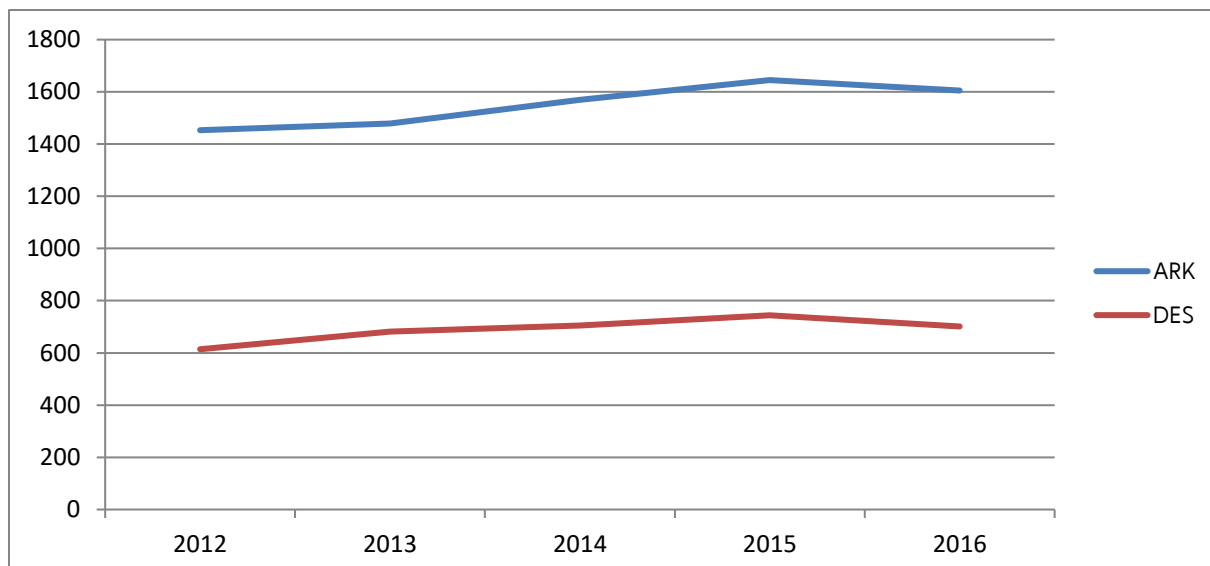
ARK: 238 av 291 – 81,79 %

DES: 51 av 235 – 21,7 %

4.1.4 Søkerne

Tabell 1. Søknader i perioden 2012-2016

	Søknader totalt				
	2012	2013	2014	2015	2016
MA ARK	1453	1479	1570	1645	1605
MA DES	614	681	705	744	701
Total søknader	2067	2160	2275	2389	2306

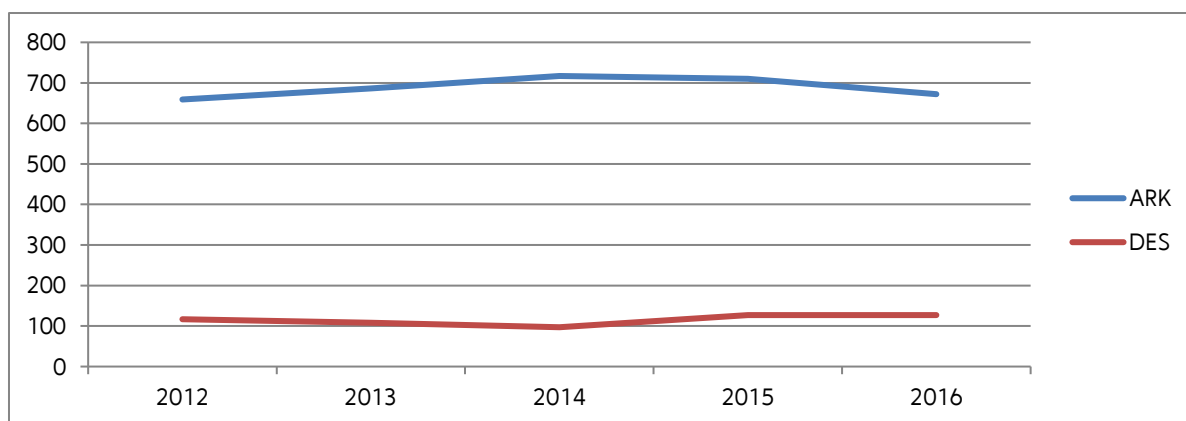

Søkere arkitektur og design i perioden 2012-2016

Begge studieretningene har en jevn stigning i søkertallet fra 2012 frem til 2015. I 2016 opplever vi en liten nedgang i søkertallene. Et naturlig avvik som ikke tilsier særlige rekrutteringstiltak, med mindre det viser seg som en trend over flere år. Design har siden flere år tilbake jobbet for å øke andel søkere til master i designstudiet, samt å motvirke frafallsprosenten man har hatt på dette studieprogrammet etter opptak. Ulike tiltak antas å ha hatt en funksjon og andel frafall på programmet har blitt redusert etter opptak. Både design og arkitektur har prosentvis høyere søkning til sine studier enn sammenlignbare studier. Se tabell 3.

Søkere som har AHO som sin førsteprioritet perioden 2012 -2016

	2012	2013	2014	2015	2016
MA ARK	659	686	717	710	672
MA DES	117	108	97	127	127
Totalt	776	794	814	837	799

Arkitekt har en søknadsreduksjon på 5,35 % fra 2015. Design har en nedgang på 5,8 % fra 2015, men opprettholder antall førsteprioritetssøkere. Institutt for design har som nevnt hatt stort fokus på rekruttering av søkere. Nedgang i antall søkere men stabilt nivå på antall førsteprioritetssøkere kan ses på som et resultat av dette arbeidet. Tiltak som informasjonskveld for rådgivere og søkere samt aktivt interessentarbeid har medført at antall frafall har blitt redusert.

Antall søkere på sammenlignbare studier

	Planlagte studieplasser	Søkere	Tilbud per plass
ARKITEKTUR			
AHO	60	1605	1.0
NTNU	80	1558	1.6

DESIGN

AHO

Design	30	701	1.0
--------	----	-----	-----

NTNU, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Industriell design	40	782	1.6
Ingeniør, produkt- og systemdesign	18	157	1.3

HIOA, Høgskolen i Oslo- og Akershus

Produktdesign	42	544	1.1
---------------	----	-----	-----

Antall førsteprioritetssøkere sammenlignbare studier

	Planlagte studie-plasser	Søknader førstevalg	Førstevalg pr plasser
ARKITEKTUR			
AHO			
Arkitektur	60	672	11.2
NTNU			
Arkitektur	80	374	4.7

DESIGN

AHO

Design	30	127	4.2
--------	----	-----	-----

NTNU

Industriell design	40	120	3.0
--------------------	----	-----	-----

HIOA

Produktdesign	42	97	2.3
---------------	----	----	-----

AHO ligger høyest på begge tabellene, både design og arkitektur. En indikasjon på at AHO både er en anerkjent og populært studiested for søkere innenfor vårt segment.

Lokalt opptak til 4. år

AHO gjennomførte våren 2016 opptak til masternivå (4. år) på studieprogrammene Master i arkitektur og Master i design, samt opptak til det toårige masterprogrammet Master i landskapsarkitektur. Til opptaket 2016 stilte styret 70 plasser til rådighet for opptak til masternivå. 15 plasser ble reservert til Master i arkitektur, 20 plasser til Master i landskapsarkitektur, Oslo, 15 plasser til Master i landskapsarkitektur, Tromsø, og 20 plasser til Master i design.

4.1.5 Om søkerne

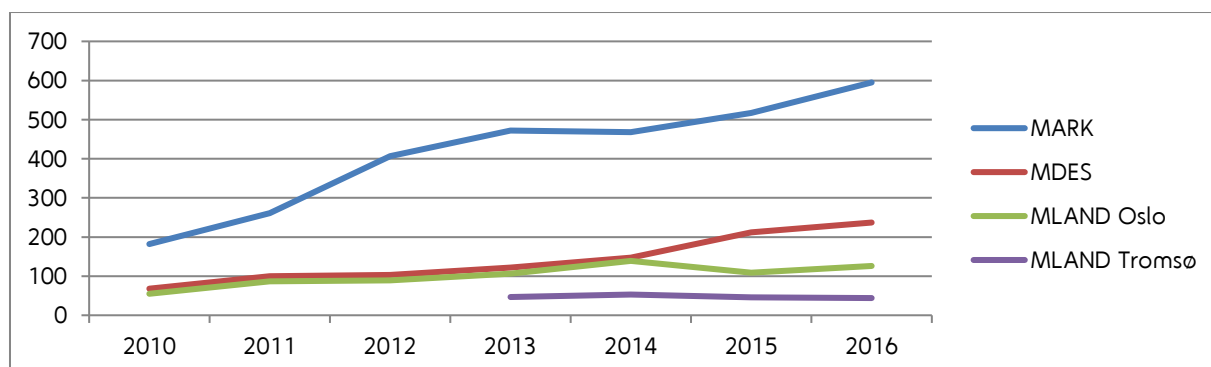
Det totale antall søkere fortsetter å øke. Fra 2015 til 2016 økte det totale antall søkere fra 884 til 1002, eller med 13,35%. Det er, som i fjor, naturlig å se en del av økningen i sammenheng med at Norge nå er det eneste landet i Norden som ikke krever skolepenger av utenlandske studenter. Mens det totale antall søkere fortsetter å øke, har antallet søkere til Master i landskapsarkitektur, campus Tromsø, sunket, med 2, som er marginalt. Søkerne kommer fra totalt 91 land og 5 verdensdeler. Sterkest representert er Europa utenom Norden (23%), Kina, Hong Kong og Taiwan (22%) og Asia for øvrig (15%).

4.1.6 Opptak

Av studentene som ble tatt opp møtte totalt 43 til studiestart. De fordelte seg på følgende måte (antall tilbud gitt totalt (dvs. i hovedopptaket og suppleringsopptakene) i parentes):

Studieprogram	
MA ark	11 (18)
MA ide	13 (22)
MA land, Oslo	11 (30)
MA land, Tromsø	8 (13)
Sum	43 (83)

Tabellen over viser et underforbruk på 27 studieplasser i forhold til plasser stilt til disposisjon. Alle studieprogrammene, med unntak av masterprogrammet i landskapsarkitektur, campus Tromsø, hadde ventelister. Alle som stod på venteliste til masterprogrammet i landskapsarkitektur, campus Oslo, og masterprogrammet i design fikk tilbud. Masterprogrammet i arkitektur hadde opprinnelig 15 studenter, men 4 av disse møtte ikke til studiestart.

Det totale antall søkere fortsetter å øke. Det er, som i fjor, naturlig å se en del av økningen i sammenheng med at Norge nå er det eneste landet i Skandinavia som ikke krever skolepenger av utenlandsk studenter. Mens det totale antall søkere fortsetter å stige, har antallet søkere til Master i Tromsø sunket, med 2 søkere, som er marginalt.

Økning i søkere fra 2010 til 2016 er på 228,5%

Der vil være naturlig å diskutere økning av administrative ressurser til dette arbeidet.

4.1.7 Studenter med opptak

Tabell 3. Opptak til masternivå, 2010 – 2015.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
MA ARK	20	11	11	13	11 (22)	16 (24)	11 (18)
MA IDE	17	12	8	9	18 (35)	17 (29)	13 (22)
MA LAND	13	17	13	14	16 (25)	13 (22)	11 (30)
MA LAND Tromsø	-	-	-	7	7 (15)	4 (12)	8 (13)
Sum	50	40	32	43	52 (97)	50 (87)	43 (83)

Tallene i parentes er tilbud som ble gitt. Hovedtall er de som takket ja.

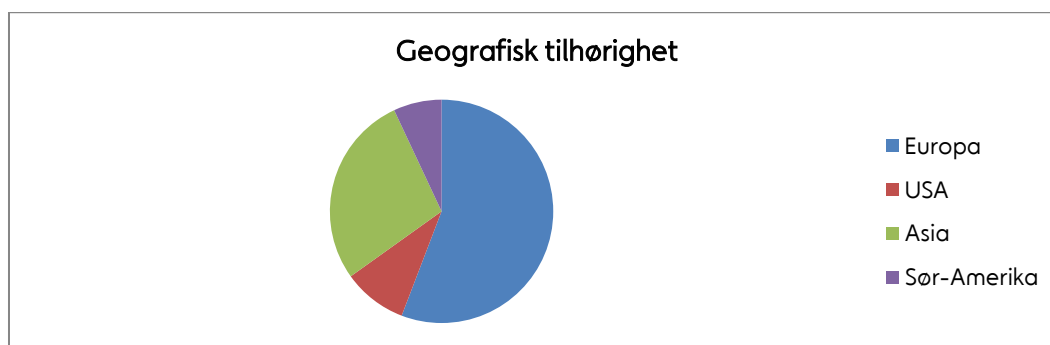
Et relativt stort avvik som bør avhjelpes med inntak fra venteliste fortløpende i prosessen.

Ved for sent ventelisteinntak vil søkere få problemer med visum o.l.

Tabell 4. Studenter med opptak 2016 fordelt på nasjonalitet

	MA ARK	MA IDE	MA LAND Oslo	MA LAND Tromsø	SUM
Belgia				1	1
Brasil		1		1	2
Chile		1			1
Finland		1			1
India	1	1	1		3
Island			1		1
Italia	1			1	2
Kina	3	2	2		7
Litauen				1	1
Luxembourg	1				1
Norge	2	3	2		7
Portugal			2		2
Romania	1				1
Slovakia				1	1
Storbritannia	1	1			2
Taiwan		1	1		2
Tsjekkia	1				1
Tyrkia				1	1
Tyskland		1	1		2
USA		1	1	2	4
SUM	11	13	11	8	43

Totalt er 16,3 % av studentene som møtte til studiestart norske. Andelen er relativt stabil. Andelen norske studenter varierer imidlertid fra studieprogram til studieprogram, fra 0 % på masterprogrammet i landskapsarkitektur i Tromsø til 23,1% på masterprogrammet i design. Masterprogrammene i arkitektur og landskapsarkitektur, Oslo, har begge 18,2%.

4.1.8 Erfaringer og tiltak

Det lokale opptaket forløp i det store og hele bra. Tiltakene som ble vedtatt høst 2015 og implementert våren 2016 (endring av søknadsfrist, innstramming mht ettersending av dokumenter, innføring av digitale porteføljer, endringer i hvordan

studieadministrasjonen foretar dokumentkontroll) har hatt effekt. Det er imidlertid fortsatt et betydelig frafall i løpet av sommeren, som må adresseres. Kraftigere overbooking og kortere suppleringsrunder er mulige tiltak. Opptaket bør være ferdig innen 1. juni, som er UDIs anbefalte frist for å søke om oppholdstillatelse og SiOs frist for å søke om bolig (med boliggaranti). Det tøffe boligmarkedet i Oslo gjør det svært vanskelig for utenlandske studenter å finne bolig, og kan være en medvirkende årsak til at studenter velger å trekke seg.

Utvexling

	Vår 2016	Høst 2016	Vår 2017
Innreisende	38 totalt (13 nye)	45	37 (16 nye)
Utreisende	19 (4 nye)	33	18 (2 nye)

4.1.9 Innreisende utvekslingsstudenter

Våren 2016 var det totalt 38 innreisende utvekslingsstudenter ved AHO. 13 av disse kom våren 2016. Høsten 2016 var det 45 innreisende utvekslingsstudenter ved AHO. Våren 2017 var det totalt 37 innreisende utvekslingsstudenter, hvorav 16 kom våren 2017.

Totalt var det 83 innreisende utvekslingsstudenter ved AHO kalenderåret 2016. Dersom man bare skal regne «nye» innreisende utvekslingsstudenter blir antallet i 2016 58. For skoleåret 2016/2017 blir antallet 61.

4.1.10 Utreisende utvekslingsstudenter

Våren 2016 var totalt 19 studenter på utveksling. 4 av disse reiste ut våren 2016. Høsten 2016 reiste 33 studenter på utveksling. Våren 2017 var totalt 18 studenter på utveksling. 2 av disse reiste ut våren 2017.

Totalt var det 52 studenter på utveksling kalenderåret 2016. Dersom man bare skal regne «nye» utreisende utvekslingsstudenter blir antallet i 2016 37. For skoleåret 2016/2017 er antallet 35.

4.1.11 Erfaringer og tiltak

Det høye antallet søknader fra studenter som ønsker å reise på utveksling til AHO, som i og for seg er positivt, kombinert med at ikke like mange reiser ut, har medført kapasitetsproblemer, både mht lokaler og mht kurs. Dette ble særlig tydelig høsten

2016, med 45 innreisende utvekslingsstudenter og 33 utreisende utvekslingsstudenter. Opptak av innreisende utvekslingsstudenter som kommer på Erasmus+ avtaler har vært et administrativt anliggende, og såfremt søkerne har møtt de formelle kriterier til utdanning og språkferdigheter, har de fått opptak.

Høstsemesteret 2016 ble det besluttet å innføre krav til portfolio for innreisende utvekslingsstudenter. Det ble også satt et tak på antall innreisende utvekslingsstudenter. Antallet ble satt til 30 for arkitektur og 10 for design. Samtidig ble det besluttet å innføre krav til portfolio for utreisende utvekslingsstudenter, uavhengig av om det er konkurranse om plassene.

Innføring av krav til portfolio, kombinert med et tak på antall innreisende utvekslingsstudenter, er ventet å redusere kapasitetsproblemer og ivareta det faglige nivået på de innreisende utvekslingsstudentene.

Endringene trådte i kraft vårsemesteret 2017.

5. Studieprogramkvalitet

Arbeidet med programutvikling, studieplaner og emnebeskrivelser er sentrale arbeidsoppgaver både høst og vår ved både instituttene og undervisningsutvalget.

Undervisningsutvalgets oppgaver

Undervisningsutvalget har i studieåret 2016/17 hatt stort fokus på å etablere gode kvalitetssikringstiltak vedrørende utvikling av emnebeskrivelsene ved AHO. Utvalget har videre jobbet med å sikre god faglig utvikling ved høyskolen, og utvalget godkjente i 2016/17 en ny 2-årig internasjonal master i design, som styret så vedtok. Masteren bygger på den samme porteføljen som den 5-årige integrerte masteren, men er engelskspråklig og studentene som tas opp forventes å ha forkunnskaper for å kunne spesialisere seg innenfor retningene:

- Industridesign
- Interaksjonsdesign
- Tjenstedesign
- Systemorientert design

Undervisningsutvalget har dette studieåret også hatt mange strategiske diskusjoner vedrørende den faglige utvalgsendring som ble vedtatt juni 2017, hvor programutvalg for arkitektur, programutvalg for design og programutvalg for landskapsarkitektur ble vedtatt.

Prøveordningen vedrørende todelt skoleoppgave ved opptaket ble av undervisningsutvalget vedtatt videreført. Ordningen skal evalueres i løpet av studieåret 2017-2018. Ordningen har hatt kvalitetsmessig meget god effekt på inntakskvaliteten da mer spesifikke oppgaver gjør at rangering og utvelgelse blir mer tilsiktet det studieprogram kandidaten søker seg inn på.

Ordningen med digital eksamen ble ikke videreført inn i 2016/2017 da erfaringene fra prøveprosjektet viste at et større forarbeid var påkrevd for å kunne implementere dette som en fast ordning.

Studieplan og kursopptak

Studieplanen gir informasjon om bl.a. opptak, oppbygging og forventet læringsutbytte for studieprogrammene ved AHO. Studieplanen er helårlig og tilgjengelig på AHOs hjemmeside. I tillegg presenteres den muntlig to ganger i året for studenter og ansatte forut for de semestervise påmeldingene.

Systemet AHO tok i bruk for studieplan på nett i 2014, Emweb produsert av Norweb AS, ble videreutviklet i 2016, slik at de feil vi møtte i 2015 ble minimalisert. Innføring av automatisert arbeidsflyt mellom emneansvarlige, faglig godkjenner og studieadministrasjonen har forbedret kvaliteten betraktelig på både innhold og arbeidsform.

For ytterligere å styrke kvaliteten på studieplan og emnebeskrivelser har UU gjennomført detaljert gjennomgang av studentevalueringer for å fange opp endringsbehov både hva gjelder faginnhold, pedagogikk og struktur på emnebeskrivelser og fagsammensetning.

Kursopptak

I forkant av kursopptaket, som foregår hvert semester, presenteres alle masterkurs for alle studentene. Denne begivenheten er en viktig driver i høyskolens kvalitetsarbeid, da dette innebærer både en faglig presentasjon av kursene samt en samling hvor alle studentene på alle års trinn har mulighet til både se og høre masterkursenes vinkling bli presentert av høyskolens faglige stab.

Erfaringene fra det semestervise kursopptaket er gode. Retningslinjene og prosessen rundt kursopptaket ble i gjennomgått 2015 i nært samarbeid med studentorganisasjonen SAHO.

Kursopptaket baseres seg på studentenes forkunnskaper og blir i tett samarbeid med lærene gjennomgått for hver enkelt studentgruppe.

Kvaliteten på kursopptaket viser seg helt klart i studentenes gjennomsnittlige studiepoeng produksjon pr år. Svært mange studenter har et meget høyt gjennomføringsnitt hva gjelder studiepoeng.

Tabellen under viser snitt av alle aktive studenters beståtte studiepoeng. Ett år tilsvarer 60 studiepoeng, og AHO har et veldig høyt snitt.

Studieprogramnavn	2012	2013	2014	2015	2016			
Master i arkitektur	53,57	52,98	55,43	54,02	53,65			
Master i industrideSIGN Fra 2016 er navnet: Design	52,28	56,3	51,59	53,89	53,04			
Master i landskapsarkitektur	43,03	59,21	69,65	55,8	50,4			
Sum	51,92	54,44	54,03	53,47				

Kilde: DBH

6. Evalueringer

Semesterevaluering

Alle kurs evalueres av studenter og kursansvarlige hvert semester. Resultatene fra semesterevalueringene sammenfattes i en rapport som behandles av Undervisningsutvalget. Studentene gir tilbakemeldinger på en rekke parametere ved undervisningen på en skala fra 1–6, i tillegg til fritekstsvar.

Målet med semesterevalueringen er å avdekke hvilke trekk ved undervisning og kursopplegg som er spesielt utslagsgivende for studentenes positive eller negative opplevelse av kurstilbudet. Rapporten skal fungere som bakteppe for, og innspill til, Undervisningsutvalget evaluering av undervisningen ved AHO.

Semesterevalueringer har vært en prioritert oppgave også for studieåret 2016/17. En medarbeider har fått øremerket ansvar for gjennomføringen og fått opplæring i verktøyet SurveyXact. Det ble i tillegg gjort flere tiltak for å øke svarprosenten, som hyppige påminnelser til studenter på e-post, samarbeid med SAHO, plakater og utdeling av sjokolade og andre premieringer.

Oppslutning for studieåret 2016/17 sees nedenfor. Som tabellene viser ligger oppslutningen om undersøkelsen relativt jevnt fordelt på både høstens spørreundersøkelse og vårens undersøkelse.

Tabell 1: Oppslutning høst 2016

	Kursregistrerte studenter	Antall svar	Svarprosent
Grunnkurs	261	140	53,6 %
Master	239	115	48,7 %
Totalt	500	255	51 %

Tabell 2: Oppslutning vår 2017

	Kursregistrerte studenter	Antall svar	Svarprosent
Grunnkurs	263	125	47,5 %
Master	198	111	56 %
Totalt	461	236	51 %

Det overordnede inntrykket fra semesterevalueringene i studieåret 2016/17 er at kursene ved AHO har et positivt læringsmiljø med aktive og engasjerte studenter, og lærere som møter studentenes entusiasme for fagene.

Studentene er jevnt over fornøyd med kursene de har tatt ved AHO. Det er en generell tilbakemelding på at studioskurs/de store grunnkursene tar mye tid og spiser av tiden som bør settes av til teori- og fordypningskurs. Studentene oppfatter også studioskursene/de store grunnkursene som viktigst og de prioriterer deretter.

Av de områder som kan trekkes frem som fokusområder for programområdene og som vi jobber med videre, kan følgende tre punkter trekkes frem:

- *Struktur og planlegging.* Det må settes inn tiltak for å sørge for at alle kurs har en semesterplan før studiestart og at denne semesterplanen følges gjennom semesteret.
- *Pedagogisk opplæring.* Det må settes inn tiltak slik at alle som underviser på AHO har fått eller har muligheten til å få opplæring i hva som forventes av dem i rollen som underviser / lærer.
- *Helhetsfokus.* Det må settes inn tiltak slik at sammenhengen mellom kurs i samme semester blir klarere, og at sammenhengen mellom de ulike årene på grunnivået blir klarere.

Alle tre punkter er under oppfølging og det skal jobbes videre inn i studieåret 2017/18 med å organisere programutvalg som jobber med den helhetlige læringsutbytte strukturen ved alle AHOs programmer. Både Undervisningsutvalget og høyskolens ledergruppe jobber også med tiltak knyttet til pedagogisk opplæring og meritteringer i henhold til oppfølging av "*kultur for kvalitet i høyere utdanning*" Ref. Meld. St. 16 (2016– 2017)

NOKUTs studiebarometer

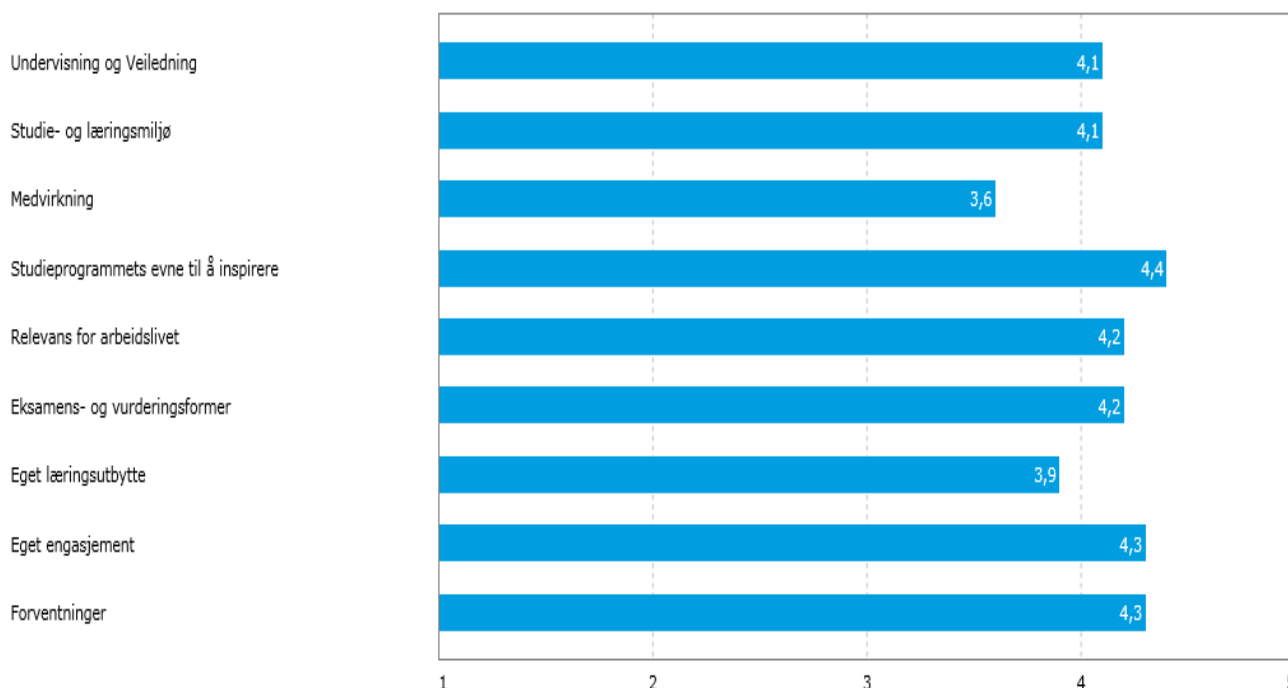
Studiebarometeret er NOKUTs årlige, nasjonale spørreundersøkelse om studentenes opplevde studiekvalitet. Undersøkelsen sendes ut hver høst til alle 2.- og 5.-årsstudenter i Norge.

Ved AHO besvarte 140 studenter undersøkelsen i 2016, noe som tilsvarer en svarandel på 48,5%.

Studentene svarer på en rekke enkeltspørsmål fordelt på indeksene undervisning, læringsmiljø, medvirkning, programmets evne til å inspirere, relevans, vurderingsformer, læringsutbytte, eget engasjement og forventninger. Resultatscoren for indeksene er gjennomsnittet av scoren for hvert enkeltspørsmål. Det er ingen vektning mellom spørsmålene. Studentene svarer på enkeltspørsmål på en skala fra 1-5, der 1 = 'ikke tilfreds' og 5 = 'svært tilfreds'.

I henhold til NOKUTs studiebarometer var AHOs studenter generelt godt fornøyd i 2016. Sammenlignet med resten av landet bruker AHOs studenter mest tid på studiene og scorer høyere enn gjennomsnittet på tilfredshet.

Enkeltspørsmålene i undersøkelsen er gruppert i hovedområder. Hvert hovedområde består av flere enkeltspørsmål innenfor et overordnet tema.

Studiebarometeret total for AHO 2016

Kandidatundersøkelse

Studieåret 2016/17 utførte Kantar TNS en kandidatundersøkelse for AHO. Kandidatundersøkelsen tok utgangspunkt i uteksaminerte kandidater fra AHO i perioden 2013-2017. Kandidatundersøkelsen har til formål å undersøke hvor relevant utdanningen har vært i forhold til de arbeidsforhold studentene har fått etter endt utdanning.

Oppsummert har 94% en 100% stilling ved spørsmålstidspunktet. Kun 31% anskaffet sin første jobb før fullført studium samt 64% føler at utdanningen har relevans i forhold til nåværende stilling.

Se detaljer ved de nedenfor stående figurer :

Stillingsandel i i nåværende stilling

	Heltid i en stilling	Heltid, flere stillinger	Deltid, ønsker ikke høyere stilling	Deltid, men ønsker høyere stilling
AHO 2017	94%	2%	4%	1%
Universitet A 2017	84%	4%	3%	9%
Universitet B 2016	75%	5%	8%	12%
Universitet C 2016	89%	4%	3%	4%
Universitet D 2013	92%	3%	4%	1%

Tidspunkt for første jobb

	Før fullført utdanning	0-3 måneder	Mer enn 3 måneder
AHO 2017	31%	46%	22%
Universitet A 2017	56%	25%	19%
Universitet B 2016	45%	30%	25%
Universitet C 2016	51%	28%	21%
Universitet D 2013	67%	21%	12%

Utdanningsrelevans i forhold til nåværende stilling

	Svært relevant	Relevant	Verken eller	Lite relevant	Svært lite relevant
AHO 2017	64%	29%	3%	0%	4%
Universitet A 2017	57%	29%	4%	4%	5%
Universitet B 2016	50%	30%	7%	6%	6%
Universitet C 2016	40%	42%	7%	6%	5%
Universitet D 2013	47%	41%	6%	4%	2%

6.1.1 Klage på karakterfastsetting

Klager på karakter ble behandlet i 2016/17 etter ny regel med «blind sensur» i hht. Universitets og høyskoleloven § 5-3 Klage på karakter: «Ved ny sensurering skal sensorene verken få utdelt opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen.»

Klagebehandling med blindsensur er lite egnet for AHOs studiobaserte kurs, hvor karakter blir satt på bakgrunn av bl.a. studentens innsats i et helt semester, flere prosjekter og ikke bare på slutt-innleveringen. Studenten kunne tidligere argumentere for sitt prosjekt via en skrevet klage og dermed gi klageutvalget mulighet til å sette prosjektet inn i en kontekst. Studieadministrasjonen har mottatt misnøye mot blindsensuren fra både studenter, vitenskapelig ansatte og klageutvalg. Dette er en debatt som også foregår generelt i utdanningssektoren i Norge. AHO kan innenfor lovverket gjøre flere forbedringstiltak med klagerutinen, bl.a. etablere en sensorveiledning, noe som det jobbes med å få på plass inn mot studieåret 2017/18 .

Emne	Type klage	Avvist	Uendret	gunst	ugunst	Annet	angitt	Totalt	
0189-12 701-1	Diplom	SENSUR	0	2	1	0	0	1	4
0189-12 702-1	Diplom	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-12 801-1	Diplom	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-12 802-1	Diplom	SENSUR	0	2	0	0	0	0	2
0189-12 804-1	Diploma Tromsø	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-60 512-1	Fredrikstad, Festningen og byen	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-65 603-1	Iconoscapes: Journeying through representations and	SENSUR	0	1	1	0	0	0	2
0189-70 503-1	Tjenestedesign 1: : Metoder og verktøy	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-70 505-1	Design Studio	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-70 600-1	Industridesign 2: Protohype	SENSUR	0	1	0	0	0	0	1
0189-80 112-1	GK1 Examen Philosophicum	SENSUR	0	2	0	0	0	0	2

Antall saker totalt:

17

Kun 2 klagebehandlinger har ført til endring, begge til gunst. Resten har stått uendret

Undervisningsutvalget vedtok i juni 2015 at klageutvalg for hvert enkelt institutt og egne klageutvalg for diplom skulle utgå. I stedet har hvert studieprogram et klageutvalg bestående av en ekstern klagesensor og en intern klagesensor. Når klager på diplomsensur skal behandles, forsterkes utvalgene med enda en ekstern klagesensor. Det har vært flere utskiftninger blant medlemmene i klageutvalgene, samt at man ved flere tilfeller opplever at medlemmene må erklære seg inhabil da de har deltatt i kurset det er kommet inn klage på karakter på.

7. Studieprogresjon og kandidatproduksjon

Studentene ved AHO har en god og jevn studieprogresjon. Dette er også omtalt i kapittel vedr kursopptak (se kap 5). Studieadministrasjonen har i studieåret hatt en stort fokus på oppfølging både av "aktive" studenter men også de studenter som ikke er aktive av ulike grunner. Oppfølgingen av de ikke aktive studentene er viktig for å få et riktig bilde av både progresjonsaktiviteter og for å få et godt bilde av studiepoengproduksjonen.

Tabellen under viser snitt av alle aktive studenters beståtte studiepoeng. Ett år tilsvarer 60 studiepoeng, og AHO har et veldig høyt snitt.

Studieprogramnavn	2012	2013	2014	2015	2016
Master i arkitektur	53,57	52,98	55,43	54,02	53,65
Master i industridesign Fra 2016 er navnet: Design	52,28	56,3	51,59	53,89	53,04
Master i landskapsarkitektur	43,03	59,21	69,65	55,8	50,4
Sum	51,92	54,44	54,03	53,47	

Sykmeldinger

Som en del av kvalitetssikringsarbeidet knyttet til studieprogresjon, er det på AHO vært viktig å følge opp de studenter som av ulike grunner leverer inn sykmeldinger.

Oppfølging av sykmeldinger har forbedret seg betraktelig etter at studieadministrasjonen omorganiserte seg. Det er nå en studierådgiver som har ansvar for ett program. Med denne endringen følger administrasjonen lettere opp sykmeldinger og kan se dette i sammenheng med progresjonsoppfølging av studentene. Et tettere samarbeid med lærerteamene på de ulike kursene har også gjort denne oppfølgingen lettere og studentene får nå oppfølging både fra faglig og administrativ side.

Sykmeldingsprosessen er fremdeles manuell ved høyskolen ved at studentene leverer inn en sykmelding som så skannes inn i arkivsystemet 360. Endringen fra fjorårets studieår, er ansvarsfordelingen og oppfølging av enkeltstudenter som nå er mer helhetlig.

En stor andel av studentene som leverer inn sykmelding, har lidelser relatert til stor arbeidsmengde, stress og andre lettere psykiske lidelser. En stor forbedring for studentgruppen har derfor inntrådt dette studieåret, da SIO har opprettet en egen psykisk helsetjeneste på KIHO for studentene ved KIHO og AHO.

Progresjonssamtaler

Det er laget interne rutiner ved studieadministrasjonen som sørger for jevn oppfølging av både progresjon og sykmeldinger, slik at enkeltstudenten kontinuerlig følges opp. Dette gjelder også studenter som har valgt å ta permisjon, slik at både studieretten overholdes og at avsluttede studenter meldes ut.

Samtalene er organisert i forhold til registrerte studenter hvert halvår samt etter jevnlig tilbakemeldinger fra lærerteamene vedr studenter som ikke er tilstede i undervisningen.

AHOs fagpedagogiske struktur med mye en-til-en-veiledning, små grupper og tett kontakt med lærerteamene gjør at arbeidet vedrørende sikring av progresjon er meget god ved høyskolen.

Diplom og kandidatproduksjon

På lik linje som med opptakskvalitet er diplomarbeid, utstillinger og priser samt kandidatproduksjon en parameter som er viktig i studiekvalitetssammenheng.

For vår 2016, høst 2016 samt vår 2017 ble totalt 154 kandidater uteksaminert fra AHO.

Diplomstudentene presenter prosjektet sitt i en offentlig gjennomgang foran et sensorteam og med publikum tilstede. Diplomprosjektet henges opp i en utstilling for sensorene og etter sensur er falt, for alle. Sensorene er eksterne og kommer fra land både i og utenfor Norden. Gjennomgangene foregikk stort sett på engelsk, fire av dem gikk på norsk. Studentene får skriftlig tilbakemelding av sensorene i etterkant.

Nytt i perioden er at arkitektur og landskap har innført at studentene skal levere et sammendrag av prosjektet til sensorene i form av en *sensor's booklet*, og fra våren 2017 legges masteroppgaven ut på AHO's nettside som del av ADORA's arkivsystem, etter samtykke fra studenten.

Kvalitetssikring av sensorteamene er viktig og Undervisningsutvalget har en god prosess vedrørende denne kvalitetssikringen

7.1.1 Detaljer vedrørende diplominnleveringene fordelt på program

På **Landskapsarkitektur** gikk 37 studenter opp til diplom. Av disse var det 5 *Ikke Bestått* og 1 *medhold på klage*, slik at 33 av 37 har bestått. Blant studentene var det ett samarbeidsprosjekt mellom Oslo og Tromsø og ett samarbeidsprosjekt mellom landskapsarkitektur og arkitektur.

På **Arkitektur** gikk 68 studenter opp til diplom. Av disse er det 4 *Ikke Bestått* og 1 *medhold på klage*, slik at 65 av 68 har bestått.

På **Design** gikk 60 studenter opp til diplom. Av disse var det 5 *Ikke Bestått*, og med 1 *medhold på klage*, slik at 56 av 60 har bestått. Det var 1 konfidensielt prosjekt som ble sensurert bak lukket dør.

Kandidatproduksjon

Et godt måltall på god studiekvalitet er å se på kandidatproduksjonen og hvordan denne utvikler seg, sett i forhold til både progresjon, sykmeldinger og gitte permisjoner. Slik tabellen viser under har AHO hatt en relativ jevn kandidatproduksjon. Tallene er noe svingende, særlig på arkitektur, avhengig av antall studenter som har ønsket permisjon, utveksling eller av andre grunner har endret studieprogresjonen sin.

Studie program	Full-ført 2012	Full-ført 2013	Full-ført 2014	Full-ført 2015	Full-ført 2016	Full-ført Vår *2017
MA Arkitektur	72	62	57	72	53	13
MA Design	33	32	21	29	34	22
MA Landskapsarkitektur	13	15	13	19	18	14
SUM	118	109	91	120	105	49

Kilde: DBH

*pga endring i rapporteringsfase er det kun vår 2017.

Pristildelinger

AHO gjennomfører hvert halvår utstilling og studentkonkurransen – AHO Works Award.

Det er lærerne som nominerer de ulike studentarbeidene som hvert program stiller ut. For å kvalitets sikre arbeidene ytterligere benyttes en ekstern jury bestående av personer fra de ulike bransjer som er relatert til våre studier.

På lik linje med diplomene er dette en kvalitetsindikator som i tillegg til faglig kvalitet sikrer både relevans og nærhet til næringsliv og bransjen.

Nedenfor en oversikt over prisvinnere i studieåret 2016/ 17

AHO WORKS AWARDS-vinnere vår 2017

DESIGN

Steinar Thommasen-prisen for industridesign

Ralf Sieber: Lämpel - A Compact Task Light

Pris for industridesign

Yuanrui Li: EmBreathe

Pris for tjenstedesign

Hans Martin Erlandsen: Designing Behavior

Pris for interaksjonsdesign

Jannicke Solgaard, Ulrikke Nordseth: Norway's National Memory

Honorable mention

Yafei Ma - Know Me

Pris for kompleksitet og helhetstenkning

Ragnhild Nordgård: Digital dokumentasjon i sykepleie

Pris for bærekraft

Ragnhild Nordgård: Digital dokumentasjon i sykepleie

2. Benjamin Rodahl: Biochra

Pris for form og uttrykk

Erlend Furset Söderlund: Selvprogrammering - Sveip

Pris for strategisk tilnærming til tjenstedesign

Service Design 2, hele kurset: prosjekt for Sunnaas sykehus

Pris for beste utstillingsdesign

Kurset Design sett i system

ARKITEKTUR OG LANDSKAPSARKITEKTUR

Fremragende skrijving om arkitektur

Eirik Stokke: Unearthing Cecil B. DeMille's Californian Egypt

Fremragende bruk av mur eller betong i arkitektur

Jonathan Værnes: Purposeless Space? – A Playground

Fremragende bruk av tre i arkitektur

1. Mads Øiern. S.P.A: Studio for potential architecture
2. Ola Mo og Peder Pili Strand. Multistory Building

Profesjonalitetsprisen

Roman Kekel: Restore Maintenance

Pris for innovativt bruk av stål

Sigurd Aune Hellem. S.P.A: Studio for potential architecture

Fremragende bruk av datagrafikk

Junjia Yu: Invisible village

Oslo kommune, Planpris

1. Junjia Yu: Invisible village
2. Eirik Mikal Ulland Stokke Espen Robstad Heggertveit: Alna Tributaries - A tribute to Alna

Nominasjon til RIBA President's Silver Medal Award

Re-store Maintenance: Roman Kekel

DIPLOM

Nominasjon til Europans studentpris

1. Elisabeth Baril – bog land: recovering the extractive landscape
2. Yan Zou – a bath of ice and fire

AHO WORKS AWARDS-vinnere høst 2016

DESIGN

Pris for industrideSIGN

Aleksandra Wojcik

Pris for tjenestedesign

Thiago Freitas & Paulina Díaz: Sprout

Pris for interaksjonsdesign

Hans Martin Erlandsen: Ship hull monitoring

Pris for kompleksitet og helhetstenkning

Oda Heier: ORO

Pris for bærekraft

Simon Guzman Sandoval: A bridge between people

Pris for strategisk bruk av teknologi

Tim Knutsen, Anna Regine Endal, Aurora R Fiveland, Alvilde Jerpeseth

ARKITEKTUR OG LANDSKAPSARKITEKTUR

Fremragende bruk av mur eller betong i arkitektur

RCAT / ACDL Studio, Architecture and Productive Landscapes. Andra Nicolescu, Gunnar Sørås, Ignacio Madinagoitia, Joar Tjetland, Kristian Taaksalu, Laura Traub, Maria Lagging, Peder Pili G Strand, Xianwen Zheng

Fremragende bruk av tre i arkitektur

The scarcity and creativity studio: The Wall

Profesjonalitetsprisen

Laura Brase and Lara Katharina: New Humboldt Institute

Pris for innovativt bruk av stål

Kristoffer Sekkelsten: Yrkeskole og internat

Fremragende bruk av datagrafikk

Hannah Stoveland Blindheim: Reinventing the Cloister

Oslo kommune, Planpris

Heini Hiukka, Ørjan Olav Johannesen Kevin Benny Kuriakose, and Alexander Tunby Rosseland: The collective works of the tempelhof + Tøyen team -

DIPLOM

Nominasjon til Europas studentpris

Pedro Sjøblom Tavares: ADAPTIVE REUSE, Social housing within the framework of a parking tower in central São Paulo

Anders Haagaas Grinde: FISH, A land based salmon farm in Oslo

Biljana Nikolic & Christina Pistillidou: Hyphen City, A counter Masterplan for Los Angeles River

Tuva Øvsthus Maire – Unnatural wilderness – Microclimatic islands for edible plants
Nora Ingeborg Hassel Mørch, Lisa Angelica Nørbech Barahona and Gine Backer-
Røed: Taking part in Kolstadgata, Interventions in a cityscape of voices.

Statsbyggprisen

Anders Haagaas Grinde: FISH, A land based salmon farm in Oslo

Pris for beste Design-diplom

Ingrid Johanna Fløgstad & Henriette Sagvolden Marki: Reframing Sexual Health

8. Kvalitetsparametre på erfaringsbasert master og Phd.-Utdanningen

I tillegg til de allerede omtalte studieprogrammene ved AHO, tilbyr høyskolen to erfaringsbaserte mastere innenfor Arkitekturvern og Urbanisme samt et phd program. Disse tre programmene vurderes ut ifra noen av de samme kvalitetsparametre som de øvrige studietilbudene, men vi har i denne rapporten valgt å skille de ut og omtale de samlet under dette kapittel.

Erfarings basert videreutdanning

Etter- og videreutdanning er en del av AHOs tredje oppgave som er knyttet til samfunnskontrakten. AHO kjører to erfaringsbaserte master kurs; EVU (Etter og Videreutdanning) – master i Urbanisme og – master i Arkitekturvern. Første kull startet i 1994.

Ved utgangen av 2015 avsluttet AHO sin niende bolk med videreutdanning. Etter- og videreutdanningsmastrene baserer seg på studenter med relevant yrkesfaglig bakgrunn, i tillegg til en bachelor eller en master i bunnen. Deltidsstudiene går over to år pluss ett år til skriving av masteroppgaven, og utgjør til sammen 90 studiepoeng. Dette medfører stor grad av innholdsrike diskusjoner og ett rimelig høyt kunnskapsnivå, men også ofte en noe uregelmessig studiesituasjon som krever stor grad av administrativ oppfølging.

Samkjøring av de to masterne i enkelte moduler har til dels vært meget vellykket, men har behov for en større presisering av synergien.

Som det er pekt på tidligere er antallet registrerte og aktivt deltagende studenter et kritisk punkt, i forhold til utgifter til drift og gjennomføring. Opptaket 2013 (modul 2014 – 2017) viste en bedring i opptaks antall for begge studieretningene som i 2014 talte 14 på urbanisme og 13 på arkitekturvern. Ved studieperiodens avslutning i desember 2015 hadde tre av de studentene som i utgangspunktet hadde registrert seg for full master, falt fra. To av helsemessige årsaker, og en som ikke klarte å holde takten av språklige grunner.

Av de 12 studentene som startet på master i arkitekturvern har samtlige fått godkjent program for sin masteroppgave. Av de 12 som startet på full EVU-master i urbanisme har åtte fått godkjent program for masteroppgaven, mens åtte fra tidligere kull har kommet til og fått godkjent program for masteroppgaven. Under 2015 er det aktivt gjort en oppsamling av «gamle» neste ferdige studenter slik at for studieåret 2016 – 2017 er tretti studenter registrert i modul 10; masteroppgaven.

Det er m.a.o. jobbet målrettet med progresjon og oppfølging av studenter tilhørende dette programmet. For å sikre både kandidatprogresjon men også kvalitet på studieprogrammet, da alt for mange studenter som er ut av løp ikke er heldig for den faglige utviklingen i gruppen.

Det ble for studieåret 2016/2017 tatt opp

13 studenter på arkitekturvern

20 studenter på Urbanisme

Ph.d.-programmet

Forskningsutvalget har på vegne av styret hovedansvaret for forskerutdanningen ved AHO. Fra høsten 2017 vil et programutvalg for ph.d.-programmet, underlagt FU, ha det daglig ansvaret for kvalitetssikringen.

I 2016 ble en revidert ph.d.-forskrift vedtatt av AHOs styre. Gjennom denne forskrift har AHO lagt seg tett opp til de veiledende retningslinjene for ph.d.-utdanning hos UHR og tatt inn bestemmelser om blant annet midtveisevaluering som tidligere ikke var forskriftsfestet. I tillegg har forskerskolen som begrep blitt byttet ut med «opplæringsdel». Gjennom denne endringen er det lettere å individuelt tilpasse kursdelen i ph.d.-programmet til behovene til hver enkelt student.

Andre tiltak som ble innført 2016/2017 er følgende:

- Ph.d.-programmet er blitt basisen for hele studiet, AHO skiller ikke lenger mellom forskerskole og programmet. Ved at opplæringsdelen er en del av programmet får det en større helhet, og man sikrer at kursene studentene tar er tettere knyttet opp mot prosjektet de skal fullføre.
- FU har innført en ny progresjonsrutine kalt ISP (Individual study plan), som en pilot i 2016/2017. Dette er gjort for å lage en progresjonsrutine som oppleves som hjelpsomt i planleggingen av studiet for kandidaten, veileder og ph.d.-programmet. Piloten har fått meget gode tilbakemeldinger fra studenter, veiledere og administrasjon, og vil bli videreført permanent fra høsten 2017. Spesielt endringen fra at student og veileder rapporterer hver for seg, til å måtte sette seg ned sammen og planlegge progresjonen til prosjektet har vært positivt mottatt.
- I skoleåret 2016/2017 har det vært gjennomført en evaluering av ph.d.-programmet (2013-2017) i sammenheng med evalueringen av forskningen ved AHO. Studenter, veiledere, forskere, administrasjon og eksterne har alle bidratt inn i evalueringen. Evalueringen vil ferdigstilles i løpet av 2017 og resultatene vil følges opp både fra programmet, FU og administrasjon i 2018.

Utfordringer og tiltak fremover

- Ph.d.-programmet er ikke forankret tydelig noen sted i AHOs organisasjon. En oppgave fremover er å forankre programmet og dens ansvarsområde bedre i organisasjonen for å sikre at inntakskvalitet, studiekvalitet og progresjon for kandidater tilknyttet de ulike instituttene blir fulgt opp på en skikkelig måte. Dette er en prosess som allerede er i gang.
- Få ferdigstilt evalueringen av ph.d.-programmet og igangsette tiltak ut ifra hva som kommer frem der.

- Få det nyopprettede programutvalget for ph.d.-utdanningen på beina og la dem ta ansvar for å videreutvikle programmet faglig, administrativt og strukturelt.
- Videreutvikle rapporteringsrutinen ISP for å sikre at den kan bidra konstruktivt til å planlegge doktorgradsstudiet for kandidater, veiledere og ph.d.-programmet.
- Videreutvikle opplæring av nye veiledere slik at de står rustet til å veilede doktorgradsstudenter og sikre at AHO har nok veilederkapasitet.

8.1.1 Avholdte disputaser i 2016

Nina Scarlett Edwards Anker	ARK	Mediating Sunlight: Sensing Solar Cells
Tina Di Carlo	FTH	The Construction of an Exhibition within Architecture Culture: Deconstructivist Architecture The Museum of Modern Art 1988
Snorre Hjelseth	IDE	Simulation and Design
Sigrun Lurås	IDE	Systemic design in complex contexts. An enquiry through designing a ship's bridge
Mirza Mujezinovic	UL	The Architecture of the Urban Project
Natalie Hope O'Donnell	FTH	Space as curatorial practice: the exhibition as a spatial construct
Edwin Oyaro Ondieki	UL	Tenement Housing in Nairobi: The Case of Lucky Summer (Pipeline) Settlement-Embakasi

8.1.2 Avholdte disputaser vår 2017

Mauricy Alves da Motta Filho	IDE	Designing for Brand Experience: Operationalizing a Service Dominant Logic Approach to Branding through Service Design.
Halvor Weider Ellefsen	UL	Urban Environments of the Entrepreneurial City: From Aker Brygge to Tjuvholmen
Alice Labadini	UL	Immaterial Landscapes: Formulating the Intangible in Northern Landscapes
Charlotte Blanche Myrvold	HiO A/U L	Public Art: Urban Learning
Noel Japheth Omollo Okello	UL	Our way or the highway? A study of the reframing of transformed road transportation infrastructure in the Nairobi Metropolitan Region
Christian Parreno	FTH	Boredom as Space: Episodes of Modern Architecture
Anna Svingen-Austestad	ARK	Questions... Concerning the Production of Subjectivity - On Aesthetic Practices in Art, Craft and Design Studies

9. Kvalitet på støttefunksjoner

For AHO studenten er kvalitet på støttefunksjoner meget viktig, da de er så direkte involvert i kurs og øvrig studentproduksjon.

Fagene ved AHO er sterkt relatert til ulike håndverksfag og meget nært knyttet til næringsliv og aktuelle bransjer. Støttefunksjoner som verksted og IKT er derfor av særdeles viktighet for den studentgruppen som går på programmene ved AHO

IKT

I 2016 har IKT avdelingen vært igjennom en prosess både for å effektivisere driftsrutiner og support samt hatt fokus på digitalisering og utvikling av nye tjenester. Dette inkluderer også en servicedesk sertifisering.

IKT avdelingen har jobbet videre med den digitale strategien, tjenestebeskrivelse og tjenestenivå avtaler for å sikre et best mulig tilpasset tilbud til studenter og ansatte.

En viktig del av den digitale strategien omfatter økt bruk av tjenester og infrastruktur i "skyen". Dette gir økt ressursmessig fleksibilitet og redusert behov for detaljert teknisk kompetanse. Flere pilotprosjekter har vært igangsatt i 2016.

For fullt ut å utnytte fordelene ved digitalisering er det en forutsetning at strategien bidrar til å understøtte AHOs kjernevirksomhet som er utdanning og forskning.

Tilbakemelding fra studentene gjenspeiler i hovedsak følgende utfordringer:

- Ulike forventninger til innhold og leveringstid for de ulike tjenestene
- Ønske om økt kapasitet og fleksibilitet gjennom hele semesteret generelt og ved semesterslutt spesielt.
- Personalisering og entydig tilgang på informasjon

Følgende trender / innmeldte behov, vil kreve økte ressurser fra IKT avdelingen:

- Økt aktivitet ved AHO når det gjelder omfanget av utstillings og konferanser
- Økning av multimedia bruk som for eksempel «streaming» og opptak av forelesninger.
- Forventninger til bistand utover normal arbeidstid.
- Økt behov for utlån og klargjøring av utstyr
- Videre tilpassing, drift og videreutvikling av den digitale læringsplattformen (MOODLE)
- Klientsupport for studenter og ansatte (BYOD)
- Tilrettelegge for "selvhjelpsportaler" (personalisering)
- Digitalisering (automatisering) av administrative prosesser

Fokus tiltak 2017:

IKT avdelingen vil i 2017 ferdigstille den digitale strategien samt roller og ansvar for tjenesteeiere (superbrukere).

Når det gjelder optimalisering av tjenesteporteføljen vil følgende bli prioritert:

- Virtuell datasal tjeneste (VDI) (virtuell grafisk desktop)
- Økt fokus på lokale og brukernære tjenester og infrastruktur, som for eksempel nettverk, print, plot, multimedia (presentasjon og opptak)
- Outsourcing av infrastruktur og tjenester
- Virtuell studentassistent tjeneste samt servicedesk system
- Nye funksjoner i Moodle (LMS)

Verkstedene

Verkstedene ved AHO har en meget sentral rolle i all undervisning for alle våre programmer. Kvalitetssikring av deres tilbud har vært et sterkt fokus i studieåret 2016/17. Det gjelder alt fra opplæring av brukere, tilpasning av maskinpark samt HSM som virkemiddel inn i undervisningssammenheng.

Noen av de kvalitetstiltak som er gjennomført i studieåret :

Omfattende ombygging og forbedring av lettverkstedet(studentverkstedet) som er det åpne verkstedet – 24/7 hele semesteret, ved hjelp av investeringsmidler

- Kjøpt inn og montert 2 stk hev- senk arbeidsbord med hyller og verktøytavle, universell utforming
- Kjøpt inn og montert 1 ekstra båndsg. Etter tilbakemeldinger om mye kø ved den ene saken.
- Kjøpt inn og montert arbeidsbord, øy med skap og skuffeinredning under. Har gitt lagerplass, mer bordplass og et forenklet renhold.
- Fått satt opp flere elektriske kontakter, for å unngå skjøtekabler
- Flyttet og reorganisert avsug og innredning. Har gitt mer arbeidsarealer

3D-print

- Investert i 2 stk ekstra Ultimaker, maskiner som leies ut til enkeltstudenter og kurs
- Tatt i bruk online bestillings og betalingssystem på 3D-print.

To verksmestre pr verksted når det gjennomføres kurs har vært en viktig parameter for kvalitetssikring av tilbudet

Studieadministrasjonen

Studieadministrasjonen har i studieåret 2016/17 gjennomgått en stor endring. Ny studiesjef har hatt fokus på å jobbe frem kvalitetsparameter som dekker kravene i både Meld. St. 16 (2016– 2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*, ny studiekvalitetsforskrift og studietilsynsforskrift. Dette har ført til en omorganisering av avdelingen i hht nye programutvalg som forventes vedtatt for høsten 2017. En studierådgiver pr program gjør at kvalitetsoppfølging i forhold til både studieplaner, evalueringer, progresjon og diplom sikres på en mer helhetlig måte.

Avdelingen har jobbet frem en ny forskrift for studier, opptak og eksamen samt forbedret og nyskrevet rutiner som skal dekke de områder som høyskolens kvalitetshåndbok omhandler.

Avdelingen har hatt et ekstra fokus på etablering av ny felles grad innenfor landskapsarkitektur og derigjennom bidratt inn i det faglige arbeidet som institutt for urbanisme og landskap og samarbeidende fakultet på UIT har jobbet med. Kvalitetssikring av både studieplan, og gjennomføring av det nye studiet har vært viktig. Det er videre utarbeidet en egen kvalitetshåndbok for dette studiet.

Studieadministrasjonen har videre hatt fokus på å følge opp vedtak fattet av undervisningsutvalget, deriblant avvikshåndtering etter semesterevalueringer og studentklager.

Biblioteket

Biblioteket skal bidra til studiekvalitet ved å tilby studentene tilgang til litteratur og annen faglig informasjon, i trykt form og digitalt. Biblioteket skal bidra til studentenes informasjonskompetanse gjennom undervisning i informasjonssøking, kildekritikk og referansehåndtering. Biblioteket skal være et sted hvor studentene kan finne gode arbeidsplasser både for konsentrasjon og samarbeid.

9.1.1 Nøkkeltall 2016

Antall fysiske bøker (bind)	48.000
Antall e-bøker	15.948
Hjemlån til masterstudenter (førstegangslån)	7.769
Fornyelser av lån til masterstudenter	2.215
Lesesalslån	4.535
Besøk i biblioteket	53.442
Besøk på bibliotekets hjemmeside	385.530
Antall nedlastninger	17.812
Bruk av institusjonsarkivet ADORA	21.089

Bibliotekstatistikken skiller ikke mellom de forskjellige studieprogrammene. PhD-studenter regnes som ansatte.

9.1.2 Pensum /kurslitteratur

Biblioteket tilbyr egne kurshyller for hvert kurs dersom faglærer ønsker det. Disse bøkene har kortere lånetid for å få til god sirkulasjon. Kurshyllene brukes flittig, men det er til dels stor innbyrdes variasjon i bruk fra kurs til kurs.

Biblioteket bistår med klarering i Bolk ved kompendieproduksjon.

9.1.3 Diplomoppgaver

Biblioteket og studieadministrasjonen startet i 2016 et prosjekt for arkivering av diplomoppgaver i AHOs institusjonsarkiv ADORA. Disse oppgavene er spesielt etterspurt av diplomkullene, og digital tilgang vil være en stor forbedring. Prosjektet kom i produksjon i 2017.

9.1.4 PhD-studenter

Det er stort tematisk spenn i PhD-prosjektene, og behovet for fjernlån er derfor stort. Biblioteket bistår med litteratursøk, lokalisering og bestilling.

9.1.5 Studenttilfredshet

AHO har ikke hatt egne målinger av studentenes tilfredshet med læringsmiljøet de siste årene. [NOKUTs studiebarometer](#) gir en viss indikasjon på hvordan støttetjenestene fungerer.

Master i arkitektur gir en veldig god score for bibliotektjenester: 4,7 av 5 som høyeste. Master i design gir en score på 4,4. Master i landskapsarkitektur har en score på bare 3,7. Her er svargrunlaget riktignok veldig tynt, men det gir likevel en indikasjon om at bibliotektjenester må komme sterkere på banen for denne gruppen.